

Stylistika!

Zemánková, Inka (roz. **Anna Inez, Koničková**); (prov. Holubová); (prov. Bednaříková), jazzová zpěvačka, **pedagog**, narozena 4. 8. 1915 (**1922, 1925**), Praha, zemřela 23. 5. 2000, tamtéž.

Poprvé se s jazzovou hudbou setkala v Pardubicích u sousedky, která vlastnila desky s černošskými spirituály. **Krátce při pobytu v Hradci Králové se učila hrát na klavír.** Poté se přestěhovala s matkou do Bratislavy, kde ji matka přihlásila do dětské baletní školy, ale byla hned přijata do elévky baletu Slovenského **ND** k **profesorce** Ele Fuchsové. První pokus prosadit se jako zpěvačka, byl v době, kdy bydlela na Slovensku. V té době k sobě uskupení Singing Girls hledalo členku. I přesto, že by Zemánková byla vybrána do uskupení Singing Girls, toto angažování nevyšlo. V době, kdy se hlásila na konzervatoř, jí zemřela matka. Její otec zemřel v jejích dvou letech a matka od dalšího manžela utekla do Bratislavy. Poté se Zemánkové ujala přítelkyně její matky, paní Zemánková, a přestěhovaly se do Prahy. Inka rozená Koničková, tak přijala příjmení Zemánková. V Praze pak odstartovala svou kariéru. V roce 1938 začala spolupracovat s Bobkem Bryenem (vl. jm. Ladislav Bobek) a hned s nimi odjela hostovat do Zlína. Zde natočila krátkou filmovou reklamu s názvem *Pneumatika*. Jelikož Zemánkové Bryen nedovolil, aby realizovala nabídku nahrávat v brněnském rozhlase, tak se po návratu do Prahy s Bryenem rozešla a přešla ke Karlu Slavíkovi a jeho Blue Music a Karlu Vlachovi se kterým v roce 1939 nahrála svou první desku *Ráda zpívám hot*. V roce 1940 začala spolupracovat také s R. A. Dvorským a od roku 1941 působila u Jaroslava Maliny v kavárně Vltava. Stala se také na krátký čas 1941–42 členkou Bajo-tria. V roce 1941 byla na popud R. A. Dvorského oslovena režisérem Martinem Fričem, který natočil film *Hotel modrá hvězda*, ve kterém nazpívala píseň spolu se skupinou Lišáci, *Slunečnice*. Ta jí přinesla obrovskou popularitu. Už před vznikem *Hotelu modrá hvězda* měla dostat hlavní roli v nově vznikajícím jazzovém filmu, jenže z jeho natočení nakonec sešlo z politických důvodů. Za války dostala příkaz odjet s orchestrem Karla Finka vystupovat pro české dělníky nasazené v německých továrnách. Po 2. světové válce zpívala krátce s orchestrem Ladislava Habarta a spolupracovala v Pardubicích s orchestrem Ježkova trombonisty Stanislava Kukačky. Od roku 1948, kdy vystoupila v Lucerně, jí byla nejdříve omezena činnost později pak zakázáno zpívat pro její až příliš americký způsob vystupování. Poté odjela do Liberce spolu s manželem

Václavem Holubem, kterého si vzala v roce 1944. V Liberci zpívala s tanečním orchestrem Ladislava Bareše. Navštěvovala také hodiny zpěvu u Jiřiny Logačevové. Pracovala tu i jako traktoristka, neboť jí bylo zakázáno zpívat. Po přeložení manžela do Prahy působila v kavárně Mánes s orchestrem Slávy Kunsta, poté v kavárně Valdek Ladislava Bezubka. Spolupracovala s Karlem Krautgartnerem v pořadu „Hledáme písničku pro všední den“ nebo na zahájení filmového festivalu v Karlových Varech. V 60. letech vystupovala v zahraničí. Nejdříve zpívala v Polsku, do kterého byla pozvaná polskými producenty po vystoupení v Praze, kdy Zemánková zaskakovala za nemocnou zpěvačku v kapele Echtnera, který jí právě pro toto vystoupení vyjednal povolení ke zpěvu. Dále vystupovala ve Francii ve spolupráci s Bobkem Bryenem, ve Švýcarsku a Východním Německu (NDR). Návrat na československou hudební scénu nastal v 70. letech, kdy nahrávala s ORO, ČSR Brno a ČSR Praha. V roce 1984 se znovu provdala jako vdova za Josefa Bednaříka.

Vyučovala zpěv na pražské lidové konzervatoři v Praze. Vystupovala v pořadu *Muzeum populární hudby*. Roku 1992 se objevila v *Manéži Bolka Polívky*. Měla i svůj vlastní televizní seriál, který se jmenoval *Věčně zpívající slunečnice*. V roce 1990 o ní Československá televize natočila dokument *Bloudění v rytmu*. Od mala byla krátkozraká a šilhala. Šilhání se zbavila po zdařilé operaci, ale do konce života jí zůstalo devět dioptrií. Nazpívala za filmové hvězdy písně ve filmech *Panna* (Věra Farbasová), *Rukavička* (Nataša Gollová), *Okénko do nebe (píseň Káčata)*. Za švédskou zpěvačku Alici Babs, která ve filmu *Zpívající děvče* zpívala anglicky, Zemánková přezpívala část písně německy, tento film se promítal za doby Protektorátu. Pro své swingové „off beat“ frázování, osobitý tón a glissandové ozdoby se stala průkopnicí mezi jazzovými zpěváky v Československu.

Diskografie

Ráda zpívám hot (Ultraphon 1939);

Ranní ptáče (Ultraphon 1939);

Má láska je jazz (Ultraphon 1940);

Cvrček muzikant (Ultraphon 1940);

Melodie Jiřího Traxlera 1. díl (Ultraphon 1940);

Kamil Běhounek ve svých písních 1 a 2. díl (Ultraphon 1940);

V objetí tvém (Ultraphon 1940);
Káčata (Ultraphon 1940);
Dívka v rytmu zrozená (Ultraphon 1940); správně k rytmu zrozená
Pláče nebe... (Ultraphon 1940);
Když mlha padá (Ultraphon 1941);
Bloudění v rytmu (Ultraphon 1941);
Stalo se jednou (Inserát) (Esta 1941);
Já a deštník (Esta 1941);
Dívka mi zpívá (Esta 1941);
Ticho prosím! (Esta 1941);
Plavé dámy (Esta 1941);
Slunečnice (Ultraphon 1941);
Komu to patří? (Esta 1941);
Zítra tou dobou (Esta 1941);
Bé – Bé (Ultraphon 1941);
Zamilovaný čmelák (Ultraphon 1941);
S cikánkou kolem světa (Ultraphon 1941);
Měsíc má dlouhou chvíli (Die ewige Liebe) (Supraphon 1965);
Jódl polka (Hoch in der Bergen) (Supraphon 1966);
Hava Nagila (Supraphon 1966);
Brasílio (Supraphon 1966);
Kěž (Eleonora) (Supraphon 1970);
Věci tak bláhové (These foolish things) (Supraphon 1970);

Nos kytky na pustou stráň (Hallo, Mr. Happines) (Supraphon 1975);

Jaro táhlo krajem (Supraphon 1975);

Dívka k rytmu zrozená 1939-1944 (Supraphon 1982);

Slunečnice (Globus 1992);

Zlaté hity – Inka Zemánková (Hurikán 1997);

Literatura

I. Lexika

EJ (Zemánková Inka).

Kotek² (s. 167, 170, 172).

II. Ostatní

[Vla]: Úmrtí (Hudební rozhledy, 2000, č. 9, s. 21).

Zt [= Bohumil Zíta]: První dáma českého swingu Inka Zemánková (Lidové noviny, 4. 8. 2000).

Rohál, Robert: Lesk a bída slavných českých žen (Praha 2002, s. 243-260).

Suchý, Ondřej: Inka Zemánková. Dívka k rytmu zrozená (Praha 2006).

Kateřina Kučerová